

Zpravodaj České demografické společnosti

67/2016

Členský tisk

Pozvánka na diskusní večery České demografické společnosti

Na první pololetí roku 2016 jsou naplánovány tyto diskusní večery:

20. ledna 2016, od 16:30 hodin

Determinanty vzniku nemocí oběhové soustavy v české populaci

- Přednáší: **Mgr. Michala Lustigová, Ph.D.**, PŘF UK v Praze
- Místo konání: **PŘF UK v Praze, Albertov 6, posluchárna Z1**

17. února 2016, od 16:00 hodin

Zdravotně-rizikové chování mládeže v Česku

- Přednáší: **doc. RNDr. Dagmar Dzúrová, CSc. a spol.**, PŘF UK v Praze
- Místo konání: **VŠE v Praze, nám. W. Churchilla 4, zasedací místnost 473 NB**

16. března 2016, od 16:00 hodin

Faktory plodnosti a regionální diferenciací plodnosti v České republice po roce 1991

- Přednáší: **Mgr. Roman Kurkin, Ph.D.**, ČSÚ
- Místo konání: **VŠE v Praze, nám. W. Churchilla 4, zasedací místnost 473 NB**

20. dubna 2016, od 16:00 hodin

Dostupnost zdravotní péče v ČR v závislosti na geodemografických charakteristikách obyvatelstva

- Přednáší: **Mgr. Martin Novák, Ph.D.**
- Místo konání: **VŠE v Praze, nám. W. Churchilla 4, zasedací místnost 473 NB**

Konference České demografické společnosti

- XLVI. konference České demografické společnosti se uskuteční **v Jindřichově Hradci ve dnech 26.–27. května 2016 v prostorách Fakulty managementu Vysoké školy ekonomické**
- téma konference: **Migrace a demografické výzvy**
- stěžejní příspěvek přednese doc. RNDr. Dušan Drbohlav, CSc. z PŘF UK v Praze
- na konferenci budou pozváni zástupci všech demografických pracovišť v ČR s možností vlastní prezentace a s cílem navázání bližší spolupráce s Českou demografickou společností
- **blíže informace, včetně výzvy k zasílání abstraktů, budou rozeslány nejen členům ČDS do konce ledna 2016**

Konference Mladých demografů

- jak jsme již informovali v minulém čísle Zpravodaje, **11. a 12. února 2016** proběhne v prostorách PŘF UK v Praze **7. ročník demografické konference Mladých demografů „Actual Demographic Research of Young Demographers (not only) in Europe“**
- na programu, který je spolu s registračním formulářem pro pasivní účastníky konference, dostupný na [webových stránkách Mladých demografů](#), je **22 ústních příspěvků a 5 posterů**, přičemž více než dvě třetiny ústních příspěvků jsou od účastníků ze zahraničí
- podrobnější program naleznete také na poslední straně tohoto Zpravodaje

Různé

OSN slaví sedm desetiletí práce na populačních otázkách

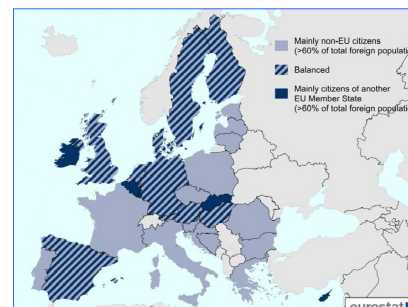
Druhá světová válka přinesla největší ztráty na životech v dějinách lidstva. Odhaduje se, že asi 3 procenta světové populace zemřely v důsledku války. Konec války přinesl iniciativu na vytvoření mezinárodní organizace, jejímž cílem bylo nedovolit, aby se toto ničení a ztráty na životech znovu opakovalo. Organizace spojených národů pro naplnění daného cíle v roce 1945 spojila 46 zemí světa, v současnosti má 193 členů a je rozdělena do mnoha institucí, které se zabývají problematikou urbanizace, dopravy, potravinové bezpečnosti, demografickým vývojem, lidskými právy, atd.

Analýza globálních populačních trendů a výzev, které přinášejí, je jedním z úkolů, na které se Komise pro ekonomické a sociální otázky OSN (UN DESA) zaměřuje téměř od svého vzniku, protože přibližně ve stejném období se změnila i dynamika populačního růstu světového obyvatelstva. Zatímco v roce 1950 se počet obyvatel planety odhadoval na 2,5 mld., v současnosti na Zemi dle populačních dat žije více než 7 mld. lidí. První světová konference o populaci se konala v roce 1954 v Římě a vedla k mezinárodní spolupráci na demografických otázkách, vytváření regionálních vzdělávacích středisek pro demografické analytiku atd. Následovalo několik dalších konferencí: v Bělehradě v roce 1965, Bukurešti v roce 1974, Mexiku v roce 1984 a v Káhiře v roce 1994. Dnes UN DESA poskytuje a publikuje analytické a odborné podklady k demografickým otázkám, jako je urbanizace, migrace, porodnost a úmrtnost atd. Při vzájemné spolupráci s OSN se mohou členské státy lépe připravit na velké demografické změny, které před námi stojí. [Shlédnout video](#). (Zdroj: UN DESA)

Cizinci tvořili v roce 2014 méně než 7 % populace EU

U příležitosti Mezinárodního dne migrantů (18. prosince) Eurostat zveřejnil data týkající se cizinců v Evropě. K 1. lednu 2014 bylo v členských státech Evropské unie (EU) 506,8 milionů obyvatel, z nichž 472,8 byli státními příslušníky členské země EU a 34,1 milionů zahraničními občany. Druhou z uvedených skupin tvořilo 14,3 milionů cizinců z jiného členského státu EU a 19,8 milionů cizinců ze zemí mimo EU. V České republice tvořili cizinci 4,1 % populace (cizinci z jiné země EU 1,6 %, cizinci ze zemí mimo EU 2,5 % populace ČR). [Stáhnout celou tiskovou zprávu \(anglicky\)](#).

Lidé v EU – Kdo jsme a jak žijeme

Nová publikace Eurostatu vycházející z nejaktuálnějších údajů představuje bohatý přehled informací a dat nejen o demografickém vývoji v EU. Publikace na 180 stranách obsahuje sedm kapitol: Demografické změny – profil populace, Mění se rodinný život – portrét struktury domácností a rodin, Pohodlí domova – bytové podmínky a charakteristiky bydlení, Rozmanitost populace – struktura obyvatel podle místa narození, Stěhování – geografická mobilita, Stárnoucí společnost – zaměření na seniory, Demografické výzvy – populační projekce. [Stáhnout publikaci](#). [Stáhnout tiskovou zprávu \(pdf\)](#).

AGEING: Debate the Issues

Publikace vydaná v rámci edice „OECD Insights“ se zaměřuje na výzvy a příležitosti, které stárnutí přináší občanům a vládám v rozvinutých i rozvojových zemích. Pozornost je věnována důsledkům populačního stárnutí jak pro důchodové a zdravotní systémy a pro problematiku sladování pracovního a rodinného života, tak i pro migraci a nové tržní příležitosti. Experti na demografii, lékařský výzkum, důchody, zaměstnanost a jiné oblasti představují své nejnovější analýzy a názory na jeden z nejvýznamnějších aktuálních populačních trendů formujících naši společnost. Publikaci si můžete zdarma [stáhnout na stránkách OECD](#).

Zajímavosti

PRB: vzdělávací seminář o demografické dividendě pro žurnalisty

Odborníci Population Reference Bureau (PRB), United Nations Population Fund (UNFPA) a Union for African Population Studies (UAPS) se sešli s novináři a specialisty z oblasti komunikace z celé subsaharské Afriky na celodenním workshopu k tématu demografické dividendy ([video](#)), který se konal 29. listopadu 2015 před 7. Africkou konferencí o populaci v Pretorii v Jižní Africe.

PRB: Indie by se do roku 2025 měla stát nejlidnatější zemí planety

Ačkoliv ženy v Indii mají v současnosti asi o polovinu méně dětí, než měly v roce 1950, Indie by se pravděpodobně i tak měla stát do roku 2025 nejlidnatější zemí planety. Ukazatel úhrnné plodnosti (tj. průměrný počet živě narozených dětí na jednu ženu za předpokladu neměnných měr plodnosti daného roku) klesl z více než pěti dětí na jednu ženu na 2,34 v roce 2013, což se blíží k hranici prosté reprodukce. Změny v úrovni plodnosti jsou však výrazně regionálně diferenciovány. Největší pokles v intenzitě plodnosti byl zaznamenán v nejlidnatějších jižních státech Indie. Viz [více infografika](#).

Eurostat: Ve třetím čtvrtletí 2015 požádalo o azyl v EU 414 tis. osob

Během třetího čtvrtletí roku 2015 (od července do září 2015) požádalo o mezinárodní ochranu v členských státech Evropské unie 413 800 osob, což je téměř dvojnásobek oproti druhému čtvrtletí roku 2015. Každý třetí žadatel přišel ze Sýrie. [Stáhnout tiskovou zprávu](#).

ČSÚ: Demografická příručka 2014

ČSÚ zveřejnil Demografickou příručku 2014. Publikace zahrnuje údaje o populačních procesech a demografické struktuře obyvatelstva na území České republiky v dlouhodobých časových řadách. Součástí publikace jsou rovněž vybraná data ze sčítání lidu, domů a bytů v časových řadách a mezinárodní srovnání. [Zobrazit publikaci online](#).

INED: Nezaměstnanost oddaluje ve Francii narození prvního potomka

Analýza údajů z Výzkumu rodinných a mezigeneračních vztahů ve Francii (*Étude des relations familiales et intergénérationnelles* – [více informací](#)), v rámci kterého byly mezi lety 2005 a 2011 opakovaně dotazovány stejné osoby, vyplynulo, že ztráta práce ovlivnila reprodukční plány lidí a jejich realizaci. Nicméně i tak ve srovnání s jinými rozvinutými zeměmi měla nedávná hospodářská krize jen malý vliv na celkovou úroveň plodnosti ve Francii. [Stáhnout článek](#).

Plánované akce

Očekávané a neočekávané důsledky rodičovství

- **19. ledna 2016**, přednáška Øysteina Kravdala z Katedry ekonomie Univerzity v Oslu, Auditorium Institutu Maxe Plancka pro populační výzkum v Rostocku, začátek v 16:00
- více informací [zde](#)

Bydlení a bytová politika v hl. městě Praze a České republice v kontextu demografických změn

- **28. ledna 2016**, od 9:00 do 13:00 hod, Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, velký sál ([více informací](#))

5. Berlínské demografické fórum

- **24. až 25. února 2016**, na téma „Práce – budoucnost – prosperita“ (Berlin Demography Forum: Labour – Perspectives – Prosperity); více informací viz: www.berlinerdemografieforum.org

2. sympozium Human Fertility Database

- **23.–24. června 2016**, Berlín
- výzva podávání příspěvku do 23. února 2016
- více informací viz: [zde](#)

Program 7. konference Mladých demografů

Čtvrtek 11. února 2016

9.00–12.30

- Ethnic differences in age- and cause-specific mortality in Latvia at the beginning of the 21st century (Ponomarjova Denize)
- Diabetes Mellitus – What Causes the Growth of the Prevalence in the Czech Republic (Kocová Markéta)
- Healthy Life Expectancy in the Republic of Moldova (Avram Cristina, Gagauz Olga)
- Symmetries Between Life Lived and Life Left in Finite Stationary Populations (Villavicencio Francisco, Riffe Tim)
- A comprehensive analysis of the patterns of worldwide mortality evolution (Börger Matthias, Genz Martin, Ruß Jochen)
- Research Awareness and Policy Dialogue: The Role of Aging Experts in the Formation of the “Aging Society” in Germany (Lines Emily)

14.00–15.30

- Tempo effects and fertility decline in the Vojvodina Province (Serbia) (Čičevski Teodor, Arsenović Daniela)
- The development of the birth rate and preschool education in the Czech Republic after 1950 (Křesťanová Jana)
- The Implications of the Recent Economic Crisis on fertility in Greece (Baltas Pavlos, Byron Kotzamanis, Anastasia Kostaki)

16.15–17.45

- Parental Son Preference, Gender Role Attitudes, and Sharing of Housework in Korea (Esther Lee, Chulhee Lee)
- Contrasting early and late adolescence's sexual and reproductive health in sub-Saharan Africa (Deslauriers Véronique)
- Business Demography: Personnel composition of decision-making bodies of company and its effect on economic performance (Laušmanová Barbora)

Pátek 12. února 2016

9.00–10.15

- The epistemology of inequality in demography (González Gutiérrez Jorge)
- Regional convergence and divergence of mortality in the Czech Republic: 1991–2010 (Kašpar Dan, Hulíková Klára)

10.35–12.05

- Women's voice in medieval Icelandic diplomas (Ivanková Markéta)
- Romanian life and culture in Transylvania during the Báthory dynasty (Oltean Sergiulonut)
- Clothing and Dress-codes at the Beginning of the 20th Century in Transylvania (Macavei Anamaria, Stanciu Maria-Daniela)

13.30–14.35

- The rise in life expectancy during the 19th century: a comparative study about the mortality decline in some Nordic and other European countries (Torres Catalina)
- Advanced statistical methods in historical demography – example on the population born at the 18th century in Jablonec (Czech lands) (Fialová Ludmila, Hulíková Klára, Kuprová Barbora)

14.55–16.55

- The Gestational Age Pattern of Human Mortality (Schöley Jonas)
- Drivers of diarrhoeal disease prevalence among children under five years of age in Haiti (Roy Isabelle)
- Breast feeding Practices: A Proximate Determinant of Under-five Mortality in Nigeria (Olugbemisola Samuel)

Upozornění: Finální program může doznat drobných úprav, proto jej doporučujeme sledovat na [webových stránkách Mladých demografů](#).

Posterová sekce

- Assisted reproduction in the Czech Republic – demographic trends (Bartoň Pavel, Šídlo Luděk)
- The concept of prospective age and its application to the indicators of demographic aging (Klapková Michaela)
- Changes in Spatial Pattern of Children in Age of Compulsory School Attendance in Czechia after 1990 (Kusovská Marie)
- The risky characteristics of the exposition by ionospheric and geomagnetic parameters (Podolská Kateřina)
- Sports demography: comparative analysis of tennis and athletics (Típková Petra)

Máte-li zájem o zveřejnění informace o publikaci, která Vás zaujala, o semináři nebo konferenci, které připravujete, zašlete ji na adresu Společnosti. Zařadíme ji do dalšího čísla Zpravodaje, případně na internetové stránky Společnosti, jež se nalézají na adrese <http://www.natur.cuni.cz/cds>. Zpravodaj můžete dostávat e-mailem; stačí sdělit požadavek Hlavnímu výboru ČDS (hlavni.vybor.cds@gmail.com).

Zpravodaj České demografické společnosti

Vydává Hlavní výbor České demografické společnosti, Albertov 6, 128 43 Praha 2 (hlavni.vybor.cds@gmail.com).

Redakční příprava a zabezpečení: Hlavní výbor ČDS
Redaktoři čísla 66/2015: Luděk Šídlo, Olga Kurtinová, Petr Wija

Neprodejně; vychází 3x ročně.

ISSN 1213-7480